

Як **індекс інклюзії** може допомогти вам у розвитку навчального закладу?

«Індекс інклюзії: сприяння навчанню та участі в житті навчальних закладів» —

це добірка практичних матеріалів, які допоможуть вам у самооцінці всіх аспектів життя навчального закладу. Це інструмент, який заохочує педагогічний персонал, батьків та опікунів, а також самих дітей брати участь у розробці плану інклюзивного розвитку навчального закладу та впровадження цього плану у практику його роботи.

Він допомагає вам покращити існуючі плани діяльності навчального закладу.

Він забезпечує можливість ретельної самооцінки всіх аспектів життя навчального закладу.

Він передбачає інклюзивні цінності як основу будь-якого розвитку.

Він допомагає вам удосконалювати вашу практику, щоб розвинути інклюзивний навчальний заклад.

Він допомагає вам так організувати планування, щоб зміни мали довготривалий ефект.

Він спирається на вже існуючі знання про інклюзію.

Він допомагає вам так організувати процес планування, щоб він підтримував педагогів, батьків та опікунів, а також дітей, учнів і слухачів.

Він визнає процес планування як процес перетворення переконань про якісну освіту на практичні дії.

Він дає змогу врахувати знання та ідеї кожного в процесі планування.

Він підтримує вас у реалізації та оцінці ваших планів.

Він допомагає впевнитися, що план розвитку навчального закладу веде до реальних змін, а не просто залишається на папері.

Він допомагає втілювати те, що, як ви вважаєте, є вірним, а не те, що інші очікують від вас.

Він забезпечує чіткий механізм комунікації з керівними органами.

Інклюзія передбачає збільшення участі в навчанні всіх учнів, а також у навчанні та грі дітей. Інклюзія передбачає підтримку навчальних закладів для того, щоб вони максимально відповідали на різноманітні потреби, інтереси, досвід і знання своїх учнів.

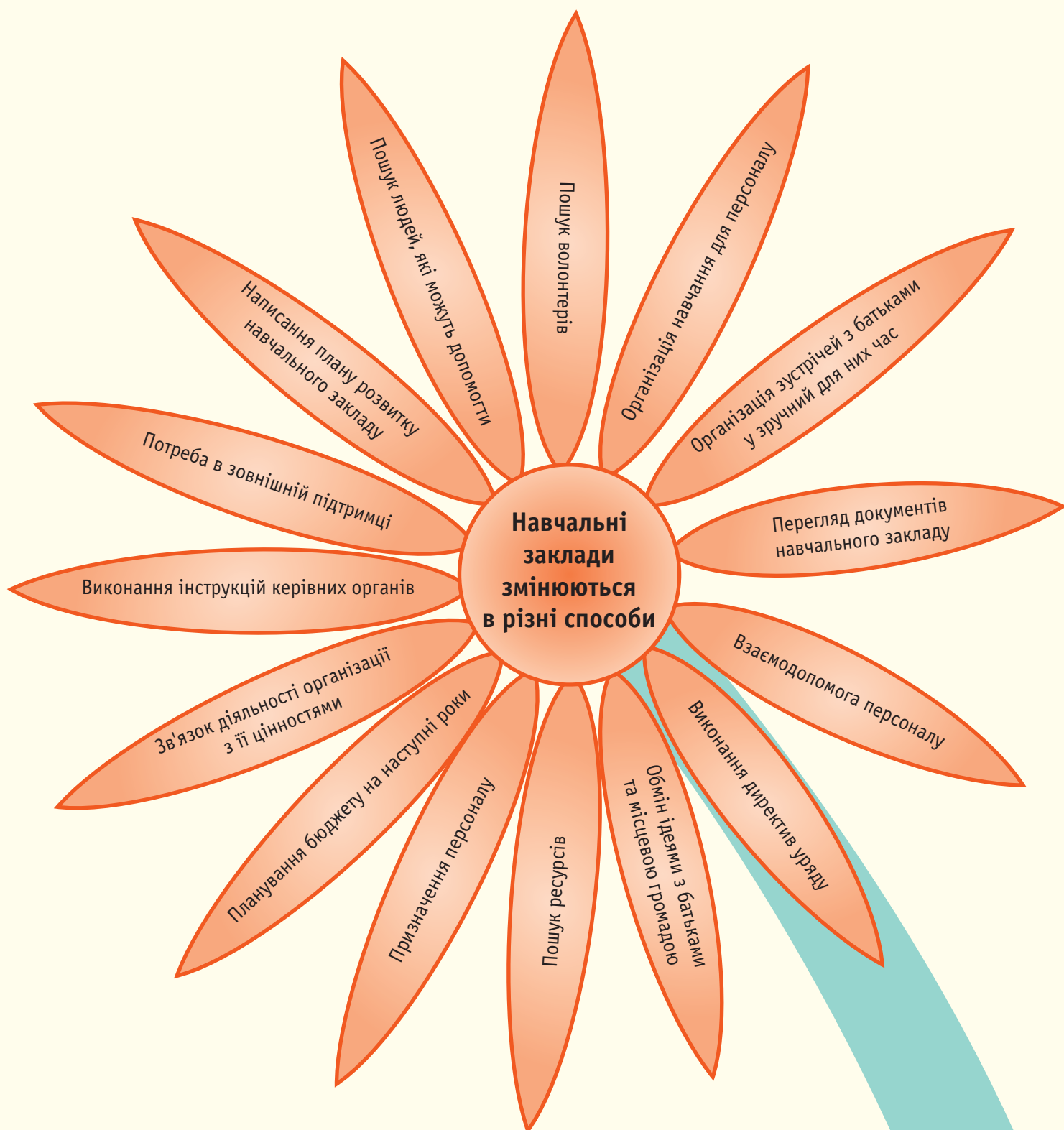
Індекс інклюзії: сприяння навчанню та участі в житті навчальних закладів

Як змінюються навчальні заклади?

Навчальні заклади змінюються в різні способи.

І тільки деякі зміни відображені у планах розвитку навчальних закладів.

Ці зміни можуть не завжди співпадати з розвитком інклюзії...

Чи є у вас план, який визначає ваші дійсні потреби,

які можна реалізувати в короткий час та/або в перспективі?

Чи всі зміни, які ви здійснюєте у вашому навчальному закладі, спрямовані в одному напрямі?

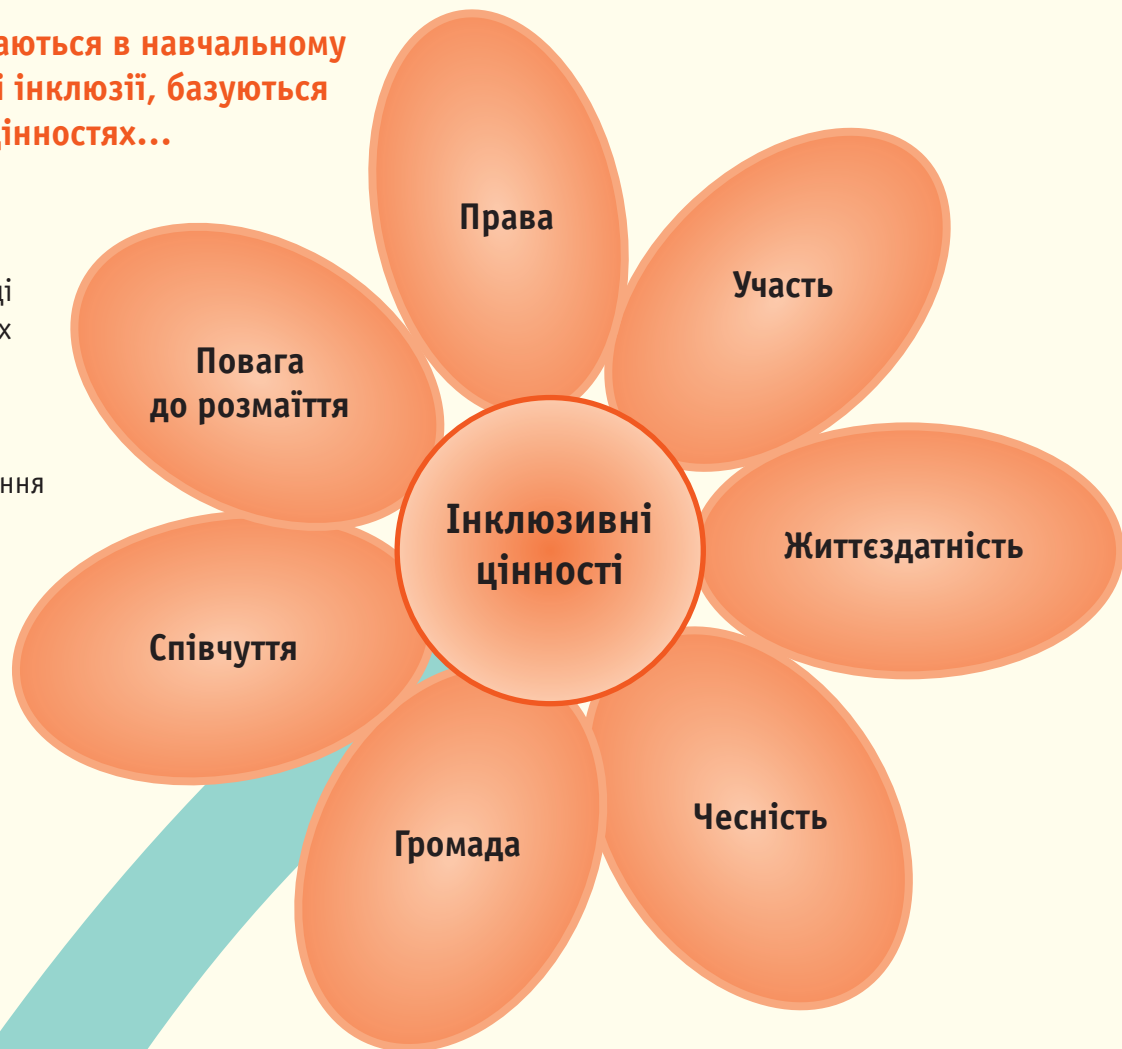
Чи всі зміни базуються на цінностях інклюзії?

Що таке інклюзивний розвиток?

Зміни, що відбуваються в навчальному закладі в напрямі інклюзії, базуються на інклюзивних цінностях...

Упровадження змін у навчальному закладі відповідно до власних цінностей є одним з найважливіших практичних кроків у процесі вдосконалення школи.

Участь передбачає навчання, гру та співпрацю один з одним. Участь передбачає можливість вибору. Участь — це коли тебе визнають, чують, приймають і цінують.

Інклюзія в освіті включає:

- * Визнання рівної цінності для суспільства всіх учнів і педагогічних працівників.
- * Підвищення ступеня участі учнів у навчальному процесі та позашкільних заходах й одночасне зниження рівня ізолюваності частини учнів.
- * Зміни в політиці навчального закладу, практиці та шкільній культурі з метою приведення їх у відповідність з різноманітними потребами учнів, які навчаються в даному навчальному закладі.
- * Подолання бар'єрів на шляху отримання якісної освіти та соціалізації всіх учнів, а не тільки учнів з інвалідністю та учнів з особливими освітніми потребами.
- * Аналіз і вивчення спроб подолання бар'єрів і покращення доступності навчальних закладів для окремих категорій учнів. Проведення реформ і змін, спрямованих на користь усіх учнів.
- * Переконавання, що відмінності між учнями — це ресурс, що сприяє педагогічному процесу, а не перешкоди, які необхідно долати.
- * Визнання прав дітей на отримання освіти в загальноосвітніх навчальних закладах, що розташовані за місцем проживання.
- * Покращення ситуації у школах у цілому як для учнів, так і для педагогів.
- * Визнання ролі шкіл не тільки в підвищенні академічних показників учнів, а й у розвитку місцевих громад.
- * Розвиток партнерських відносин між школами і місцевими громадами.
- * Визнання того, що інклюзія в освіті — це один з аспектів інклюзії в суспільстві.

Як працювати з індексом інклюзії?

Інклюзивний розвиток передбачає процес порівняння існуючої практики навчального закладу з тими кроками, які треба зробити, щоб навчальний заклад став інклюзивним.

«Індекс інклюзії» забезпечує структурований огляд існуючої практики навчального закладу з максимальною участю всіх. Такий процес самооцінки сам по собі стає частиною інклюзивного розвитку.

Усе, що відбувається в навчальному закладі, відбувається у трьох напрямках — організаційної культури, освітньої політики на рівні навчального закладу (внутрішні нормативні документи) та існуючої практики. Освітня політика на рівні навчального закладу регламентує діяльність навчального закладу, практика включає в себе навчання, викладання, розробку та використання ресурсів, а організаційна культура відображає ставлення, цінності та переконання.

Зміна організаційної культури є суттєвою для сталого розвитку.

Кожний напрям ділиться на два розділи і разом вони формують структуру для планування, яка визначає сфери, що потребують уваги.

Напрями індексу інклюзії

Структура планування

Напрямок А. Розвиток організаційної культури:

- * створення спільноти;
- * розвиток інклюзивних цінностей.

Напрямок Б. Розвиток освітньої політики:

- * розвиток навчального закладу для всіх;
- * організація підтримки різноманітності.

Напрямок В. Упровадження інклюзивної практики:

- * управління процесом навчання;
- * мобілізація ресурсів.

Набір із 44-х індикаторів прагнення до інклюзивних змін пропонує такий рівень здійснення самооцінки. Кожний індикатор пов'язаний з кількома запитаннями, які допомагають отримати комплексну картину навчального закладу.

Напрями та розділи

- * структурують ваше бачення планування змін навчального закладу.

Індикатори

- * допомагають зосередитись на змінах.

Запитання

- * допомагають у процесі самооцінки, забезпечують розгляд найбільш складних питань.

«Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад» «Індекс інклюзії: загальноосвітній навчальний заклад» «Індекс інклюзії: професійно-технічний навчальний заклад»

— це добірка практичних матеріалів, спрямованих на планування дій зі створення та розвитку в навчальних закладах інклюзивного навчального середовища для всіх учасників навчально-виховного процесу. Дані матеріали сприяють розвитку навчального закладу, надають суттєву допомогу в самостійній розробці кроків, що ведуть до створення інклюзивного середовища та забезпечують досягнення всіма дітьми, учнями та дорослими максимально високих результатів, просування демократичних цінностей і практик не тільки в навчальному закладі, а й у місцевих громадах.

Для керівників і педагогічних працівників, управлінь освіти, науково-педагогічних і наукових працівників, слухачів курсів підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів, батьків і членів місцевих громад.

Здійснено в рамках проекту «Використання індексу інклюзії для розвитку інклюзивної школи» за підтримки Освітньої програми Міжнародного фонду «Відродження», програми «Раннє дитинство» Фонду відкритого суспільства, канадсько-українського проекту «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні» та канадсько-українського проекту «Децентралізація управління професійним навчанням в Україні».